

LUND UNIVERSITY

Dendrokronologisk analys av ett költimmer i vattnet utanför "svarta jorden", Birka i Mälaren

Linderson, Hans

2008

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Linderson, H. (2008). *Dendrokronologisk analys av ett költimmer i vattnet utanför "svarta jorden", Birka i Mälaren*. (Dendrorapporter i Lund; Vol. 2008:58). Lund University.

Total number of authors:

1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

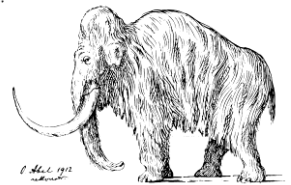
LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

LUND UNIVERSITY

DEPARTMENT OF QUATERNARY GEOLOGY
KVARTÄRGEOLOGISKA AVDELNINGEN
HANS LINDERSON

25 Nov 2008

Nationella Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, rapport nr 2008:58

Hans Linderson

**DENDROKRONOLOGISK ANALYS AV ETT KÖLTIMMER I VATTNET
UTANFÖR "SVARTA JORDEN", BIRKA I MÄLAREN**

Uppdragsgivare: Statens maritima museer Box 271 31, 10252 Stockholm (ref. Jens Lindström)

Område: Birka, Mälaren **Prov nr:** 55503 **Antal borrh-prover:** 1

Dendrokronologiskt objekt: T-format költimmer

Resultat:

CATRAS Dendro nr:	Prov Nr :	Träd slag	Antal radie/år	Splint (Sp) Bark (B) Vank. (W)	Datering av yttersta årsring i provet	Beräknat Fällningsår E(Efter) V(vinterhalv -året)	Trädets Egenålder uppskattn
55503	478	Ek	2/67	Ej Sp ej W	911*	E 921	110-150

Kommentarer till resultaten:

Den dendrokronologiska analysen genom dess statistiska analys och visuell granskning blir något osäker, även vid god passning, när antalet årsringar är relativt litet och det finns bara ett prov. Vi bestämde därför att kontrollera dateringen med en C14-datering. Årsring 1-6 av 67 inlämnades för analys. Om dateringen 911 e kr skall stämma bör årsring 1-6 representera år 844-850. Resultatet gav: 775-900 samt 920-940 (1 sigma) och 705-750 samt 765-985 (2 sigma)(Bilaga), vilket således bekräftar den dendrokronologiska dateringen som ger yttersta årsringen år 911. Eftersom splinten saknas skall minst 10 år läggas till dateringen för att få fällningsåret. Proveniensen är **Mälardalen**.

Diskussion

Det går inte med ett borrhprov bedöma en yngsta gräns på samma sätt som t ex vid ett större sågprov. Ett allmänt synsätt på ekfynd från fartygskonstruktioner i en lagringsmiljö som denna, är att splinten är mer lätteroderad samtidigt som timmermannen kan/bör välja att ta bort splinten vid konstruktionstillfället. Kärnveden har man rimligen viljat reducera så lite som möjligt. Ur detta perspektiv bör splinten ligga nära utanför yttersta årsring i provet. Speciellt när det gäller detta költimmer, har tillväxthastigheten varit tämligen hög, vilket är ytterligare en indikation på att man inte bör lägga till ett stort antal år **efter 921**. Det skulle därför vara förvånande om virket är avverkat efter 960-talet.

Hans Linderson

Sölvegatan 12, S-223 62 Lund Tel. +46-46-2227891, 0738-448812

Fax +46-46-2224830

e-mail: Hans.Linderson@geol.lu.se

Faktura framställs senare av Lunds Universitet.
Mätresultaten kommer att bevaras på laboratoriet och utnyttjas i universitetets forskning.
Proverna kommer att ingå i RAÄ´s arkiv och förvaltas av laboratoriet.
Rapporter och andra skrifter angående de dendrokronologiska resultaten tas tacksamt emot.
Med hälsning och önskan om fortsatt samarbete.

Hans Linderson, Laboratorieföreståndare
Lunds Universitet
Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, Sölvegatan 12, 223 62 Lund
E-post: Hans.Linderson@geol.lu.se
Tel: 046-2227891 , 0738-448812